

Severočeské muzeum představuje historické pracovní nástroje

17. 05. 2022 15:59

Krása a užitek. Tak se jmenuje stálá expozice uměleckých řemesel Severočeského muzea v Liberci. Její součástí je oddělení světského baroka, v jehož rámci se prezentují historické pracovní nářadí a nástroje. Před vystavením prošly očištěnou a restaurováním.

„Určitě si řada z nás všimla, že staré nástroje nejsou jen předměty s nějakou funkcí, ale bývaly také krásně řemeslně zpracované a často i nějak zdobené. Kromě toho mnoho z nich přežilo několik generací uživatelů,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Šestnáct exemplářů různého nářadí pro stálou expozici uměleckých řemesel zkontroloval a zbavil prachu a koroze Čestmír Maleček z konzervátorského oddělení Severočeského muzea. Nářadí bylo vyrobeno z oceli, mosazi a dřeva, proto čištění probíhalo za pomoci vatových tyčinek, potažmo drobných silonových kartáčků. V případě kovu restaurátor použil i skalpel.

Pracovní nářadí a nástroje si řemeslníci v minulosti často zhotovovali sami, přestože se jejich výrobou zabývali specializovaní výrobci – například nožíři, pilníkáři nebo kružidláři. Většina pracovních nástrojů už od starověku měla prosté funkční tvary.

Dekorativně zdobené nástroje v duchu dobových stylových tendencí si objednávali bohatí a společensky vysoce postavení zákazníci z řad šlechty nebo panovnických rodů. Ti si nechávali zhotovit nářadí pro vlastní řemeslnou práci, jejímž prostřednictvím odpočívali od náročných úkolů, které jim přinášely panovnické povinnosti, případně služba u dvora nebo vláda na vlastním panství.

Některé nástroje se rovněž vyráběly pro konkrétní reprezentativní účely. Řadu umělecky zpracovaných nástrojů si však řemeslníci zhotovovali sami coby reprezentaci své výtvarné zručnosti a činnosti.